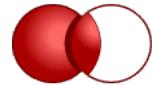

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 007,011 – 03 /04

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2003. godine**

FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA

Sarajevo, JUNI 2004. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA
SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša**, iskazanih na stranicama od 1 do 8, na dan 31.12.2003. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, **daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, na dan 31.12.2003. godine, osim za:**
 - Ugovaranje građevinskih radova suprotno odredbama Uredbe o postupku nabavke roba, ugovaranju usluga i ustupanju radova, u dijelu koji se odnosi na određivanje kriterija za ocjenu podobnosti ponuđača i neprovodenje javnog nadmetanja u slučajevima kada je to obavezno;
 - Angažovanja uposlenika ministarstva i vanjskih saradnika, za poslove i zadatke iz redovne djelatnosti, po osnovu ugovora o djelu;
 - Nedonošenje podzakonskih akata iz nadležnosti ministarstva, koje se odražava ne samo na ministarstvo već i na ostale subjekte u oblasti prostornog uređenja i građenja;.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA
za 2003. godinu**

1 UVOD

Federalno ministarstvo prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo) je formirano u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Shodno članu 18., ovo Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: planiranje i uređenje prostora, politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou; izradu, provođenje i primjenu prostornog plana Federacije; usklađenost prostornih planova kantona sa Prostornim planom Federacije, izradu strategije i politike zaštite okoliša, nadzor nad odgovarajućim ustanovama iz sektora i druge poslove utvrđene zakonom.

Pored Zakona o federalnim ministarstvima, Ministarstvo ima nadležnosti za poslove koji su propisani: Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o građenju.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnikom o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika, na koje je Vlada Federacije dala saglasnost.

Na dan 31.12.2003. godine u Ministarstvu je bilo 39 uposlenih.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2002. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo **postupilo po datim preporukama u prethodnoj reviziji**, a koje se odnose na provođenje operativne i finansijske realizacije projekta «Trajna zaštita Počitelja», u okviru svojih poslova i zadataka, uspostavljanje matične evidenciju uposlenih kako to nalažu propisi o evidencijama u oblasti rada i na korištenje sredstava budžeta do visine odobrenih.

Međutim, Ministarstvo **nije postupilo po datim preporukama** u dijelu koji se odnosi na: dosljedno poštivanje Uredbe o postupku nabavke roba, ustupanju usluga i izvođenju radova, sklapanje ugovora o djelu sa svojim uposlenicima za poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva, nije uspostavilo evidenciju vlastitih prihoda.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana je ministar, koji i rukovodi Ministarstvom.

Provadena revizija je pokazala da sistem internih kontrola ne funkcioniše adekvatno, zbog čega su se desili određeni propusti, kao što su: nepoštivanje Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova, potpisivanje ugovora o djelu sa vlastitim uposlenicima i vanjskim saradnicima za obavljanje poslova koji su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji opisani kao redovni poslovi i zadaci, a za koje mi ne možemo potvrditi opravdanost i ispravnost.

Sistem internih kontrola neophodno je povremeno provjeravati i dogradivati onako kako to zahtijevaju promjene u propisima i dešavanja u okruženju.

Ministarstvo nije obezbijedilo potpunu evidenciju vlastitih prihoda, praćenje utroška goriva, niti je finaliziralo podzakonske akte kojima se regulišu oblasti prostornog uređenja i građenja, a koje je bilo dužno donijeti u roku od 6 mjeseci od donošenja Zakona o prostornom uređenju i Zakona o građenju, krajem 2002. godine.

Bilo bi neophodno da se posveti veća pažnja procesu planiranja poslovnih aktivnosti i da se obezbijedi pridržavanje svih uposlenih i menadžmenta ministarstva tih planova, kako bi se postigli ekonomičnost, efikasnost i transparentnost u radu ministarstva.

Preporuke menadžmentu:

- **Da se postojeći sistem internih kontrola poboljša, a sve u cilju efikasnog, ekonomičnog i zakonitog poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja.**

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva - Strategija prostornog uređenja

Ministarstvu prostornog uređenja i okoliša je u okviru Budžeta za 2003. godinu odobreno 285.000,00 KM za izradu Strategije prostornog uređenja, obzirom da su Zakon o prostornom uređenju i Zakon o građenju Federacije, koji uređuju ovu oblast doneseni tek oktobra, odnosno novembra 2002. godine.

Prostornim uređenjem, u smislu Zakona o prostornom uređenju, osigurava se plansko upravljanje, korištenje i zaštita prostora Federacije, kao osobito vrijedno i ograničeno dobro, u skladu sa uslovima i okvirima federalnog nivoa nadležnosti.

Plansko upravljanje, korištenje i zaštita prostora osigurava se provedbom dokumenata prostornog uređenja, zasnovanim na cjelevitom pristupu prostora i na načelima održivog razvoja.

Članom 7. Zakona o prostornom uređenju propisano je obavezno donošenje Prostorne osnove, Prostornog plana Federacije i Programa mjera – za teritoriju Federacije, koji su osnova za donošenje drugih neophodnih dokumenata prostornog uređenja.

Postupak pripreme, izrade i sadržaj dokumenata prostornog uređenja utvrđuje Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, posebnim aktom o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja, uz prethodno pribavljeni mišljenje kantona.

Ministarstvo je tokom 2003. godine formiralo Komisiju za izradu Uredbe o jedinstvenoj metodologiji, koja je napravila nacrt, ali Uredba nije poslana Vladi FBiH na usvajanje jer još uvijek nije završen proces usaglašavanja mišljenja između kantona i ministarstva.

Pored ove Komisije, koja je radila tokom 2003. godine, ministarstvo je formiralo još sedam Komisija za izradu podzakonskih akata, a čije donošenje je obavezno po Zakonu o prostornom uređenju i Zakonu o građenju. Radi se o komisijama za izradu sljedećih podzakonskih akata:

- Pravilnika o ovlaštenim institucijama koje mogu izdavati certifikate za građevinske proizvode;
- Pravilnika o uslovima za nesmetano kretanje osoba sa teškoćama u kretanju;
- Pravilnika o tehničkim svojstvima bitnim za građevinu,
- Pravilnik o načinu obavljanja tehničkog pregleda, sadržaju pisane Izjave izvođača o izvedenim radovima, sadržaju zapisnika o izvršenom Tehničkom pregledu, te načinu izbora i plaćanja članova komisije za tehnički pregled;
- Pravilnika o uslovima, načinu i obrascu za vođenje Građevinskog dnevnika i Građevinske knjige;
- Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu izдавanja inspekcijskih iskaznica;
- Pravilnika za upis u sudski registar preduzeća i drugih pravnih lica za obavljanje stručnih poslova prostornog planiranja,

Iz razgovora sa ovlaštenom osobom ministarstva došli smo do saznanja da je samo Pravilnik o uslovima za nesmetano kretanje osoba sa teškoćama u kretanju promijenjen u Uredbu i usvojen na Vladi FBiH. Za ostale podzakonske akte, do vremena okončanja revizije, nije završena potrebna procedura usaglašavanja, iako je rok od 6 mjeseci nakon stupanja na snagu Zakona o građenju i Zakona o prostornom uređenju, a kojima je naloženo njihovo donošenje, davno prošao.

Revizorskog timu nisu prezentirani kriteriji na osnovu kojih se je izvršilo imenovanje članova navedenih komisija (dvije komisije su sastavljene od uposlenika ministarstva), niti Odluka menadžmenta o utvrđivanju visine naknade za rad istim. Utvrdili smo da se je ista isplaćivala u rasponu od 500 do 2.500 KM, i da je u 2003. godini za rad ovih komisija ukupno isplaćeno 35.086,50 KM u bruto iznosu, ili 24.536,00 KM u neto iznosu.

Obzirom da je i u 2004. godini, odobren budžet u iznosu od 990.000,00 KM za potrebe izrade «Strategije prostornog uređenja», a čije finansiranje će se nastaviti i u narednim godinama zbog interesa šire društvene zajednice, uočava se potreba za detaljnijim planiranjem aktivnosti u svrhu mogućnosti kontrole ekonomičnosti i efikasnosti troškova izrade iste u narednim periodima.

Preporuke menadžmentu:

- imajući u vidu značaj podzakonskih akata koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o građenju na učinkovitost prostornog uređenja Federacije i poslovanje drugih nivoa izvršne vlasti, kao i ovog ministarstva pojačati aktivnosti oko završetka, usvajanja i primjene istih;
- da se posveti veća pažnja planiranju aktivnosti iz sredstava odobrenih za «Strategiju prostornog uređenja»;
- da doneše kriterije za angažovanje stručnih lica i propiše iznos njihove naknade, a za potrebe provođenja Strategije prostornog uređenja, odnosno pripreme, izrade i sadržaja Prostornog plana Federacije.

c) Prihodi

Revizorski tim ne može potvrditi prihode ministarstva u 2003. godini, iz razloga što isti nisu usaglašeni sa evidentiranim prihodima u iznosu od 171.191,30 KM, u Glavnoj knjizi Trezora.

Naime, tokom izvođenja revizije, mi smo se uvjerili da su prihodi ovog ministarstva daleko veći jer postoje dokazi o njihovoj uplati na Jedinstveni račun Trezora, ali se iz razloga neupisivanja organizacionog koda od strane uplatioca sredstava, ne mogu identifikovati u sistemu Trezora. Samo prihodi po osnovu uplata za stručne ispite i tehnički pregled objekata iz nadležnosti ministarstva iznose 297.219,55 KM, dok za prihode ostvarene po Zakonu o administrativnim taksama ne postoji nikakva evidencija u ministarstvu.

Preporuka menadžmentu:

- da se obezbijedi evidencija vlastitih prihoda u skladu sa Zakonom o trezoru F BiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa Trezora;

d) Izvršenje budžeta za 2003. godine

Budžetom FBiH za 2003. godinu odobrena su sredstva za rad Ministarstva u iznosu od 2.536.805 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 463.067,01 KM, ili 18,25 %. Međutim, ministarstvo je na poziciji bruto plaća i naknada ostvarilo prekoračenje u iznosu od 12.279,35 KM, a koje je nastalo zbog nemogućnosti otklanjanja uočene greške na kraju godine.

Revizorski tim konstatuje da je Ministarstvo tokom 2003. godine, ukupno isplatilo 267.617,13 KM u neto iznosu ili 378.657,71 KM u bruto iznosu, a po osnovu ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu.

Navedene ugovore je isplatilo po osnovu:	U bruto iznosu od:
Plaćanja naknada za članove komisija za stručne ispite	239.970,20 KM
Plaćanja naknada za članove komisija za tehnički prijem	32.248,85 KM
Angažovanja svojih radnika i vanjskog saradnika na izradi rješenja po žalbama iz oblasti urbanizma i građenja i inspekcijskog nadzora	14.723,28 KM
Angažovanja vanjskog saradnika, tokom cijele godine, a po raznim osnovama, za vršenje poslova iz nadležnosti ministarstva	18.866,40 KM
Angažovanje uposlenika ministarstva na ime davanja primjedaba, mišljenja i sugestija vezanih za izrade Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i Zakona o građenju; angažovanja vozača, kurira, prevodioca, ...	15.098,04 KM
Angažovanje spoljnih saradnika i vlastitih uposlenika u komisijama za izradu podzakonskih akata, a na osnovu Zakona o prostornom uređenju i Zakona o građenju (<i>detaljnije objašnjeno u podnaslovu b)</i>	35.086,50 KM
Angažovanje koordinatora na projektu Počitelj	4.504,41 KM
Angažovanja eksperata, na projektu Počitelj, po osnovu ugovora o autorskom djelu, a po osnovu Odluke Vlade FBiH iz 2000. godine	18.159,41 KM
U k p n o	378.657,71 KM

Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplate ugovora o djelu i ugovora o autorskom honoraru, revizorski tim konstatuje da Ministarstvo nije podnijelo prijavu Poreskoj upravi za 2003. godinu, za izvršene ugovorene usluge u iznosu od 1.000,00 KM ili više u toku jedne kalendarske godine, a kojom se daju informacije o finansijskim transakcijama između isplatioca i primaoca sredstava, kako je to propisano Pravilnikom o postupku podnošenja poreznih prijava («Sl. novine FBiH», broj 66/02 i 54/03).

Za poslove ministarstva vezane za komisije za polaganje stručnih ispita iz oblasti urbanizma, građevine, regulisanja saobraćaja, arhitekture, elektrotehnike i mašinstva, revizorski tim je utvrdio da se isti obavljaju u skladu sa Pravilnikom koji je donesen još 1990. godine na osnovu Zakona o prostornom uređenju RBiH, iako je oktobra 2002. godine donesen federalni Zakon o prostornom uređenju kojim je propisano da ovo ministarstvo doneće Pravilnik i programe polaganja stručnih ispita. Komisiju za polaganje stručnih ispita imenuje federalni ministar prostornog uređenja u skladu sa Zakonom. Rješenjem je utvrđen iznos naknade članovima komisija i iznos naknade za troškove polaganja ispita po kandidatu.

Utvrđili smo da su kandidati, tokom 2003. godine, ukupno uplatili 264.500 KM za troškove polaganje stručnih ispita, a na osnovu kojih je izvršeno plaćanje u iznosu od 239.970,20 KM, članovima stručnih komisija.

Revizorski tim je utvrdio, uvidom u poslove vezane za vršenje tehničkog pregleda građevina, iz nadležnosti ministarstva, da se isti ne obavljaju u skladu sa Pravilnikom o vršenju tehničkog pregleda kojeg je ovo ministarstvo bilo dužno donijeti, na osnovu člana 59. Zakona o građenju. Ovim Pravilnikom je trebalo definisati način obavljanja tehničkog pregleda, sadržaj pisane izjave izvođača o izvedenim radovima

i uslovima korištenja građevine, sadržaj zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu, te način plaćanja članova komisije za tehnički pregled. **Revizorski tim naglašava da nedonošenje ovog Pravilnika ima uticaj ne samo na poslovanje ovog ministarstva, već i na poslovanje svih organa, odnosno službi koji po Zakonu o prostornom uređenju vrše tehnički pregled izgrađenih građevina.**

Komisije za vršenje tehničkog pregleda iz nadležnosti ministarstva, za 2003. godinu je imenovao federalni ministar. Ne iznoseći mišljenje o članovima komisija za vršenje tehničkog pregleda, revizorski tim konstatiše da isti nisu odabrani na način propisan članom 58. Zakona o građenju, u kojem je rečeno da je nadležni organ, odnosno služba koja imenuje komisiju za tehnički pregled dužan najmanje jednom u dvije godine objaviti javni poziv stručnim licima da dostave dokaze o ispunjavanju uslova za učešće u komisijama.

Revizorski tim konstatiše da su investitori,(po procjeni troškova i određivanja naknada članovima od strane predsjednika komisija), tokom 2003. godine, ukupno uplatili 32.719,55 KM za troškove izvođenja tehničkog pregleda, na osnovu kojih je izvršeno plaćanje članovima komisija, u iznosu od 31.930,10 KM.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za angažovanje uposlenika ministarstva po osnovu ugovora o djelu na ime davanja primjedaba, mišljenja i sugestija vezanih za izrade Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i Zakona o građenju, za rad u Komisiji za izradu konačnih verzija podzakonskih akata u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i Zakona o građenju i u Komisiji za izradu Pravilnika za nesmetano kretanje osoba sa teškoćama u kretanju, kao i uvidom u dokumentaciju vezanu za angažovanje uposlenika ministarstva i vanjskog saradnika, na izradi rješenja po žalbama iz oblasti urbanizma, građenja i inspekcijskog nadzora, revizorski tim konstatiše da isti poslovi predstavljaju redovnu djelatnost ministarstva, za koje je članom 32. Zakona o radu i članom 67. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave propisana kategorija prekovremenog rada, ukoliko se isti obavljaju poslije radnog vremena.

Uvidom u ugovore vezane za angažovanje jednog vanjskog saradnika, a po raznim osnovama, za vršenje poslova i zadatka iz nadležnosti ministarstva, revizorski tim konstatiše da je ista, tokom cijele godine, primala naknadu u neto iznosu od 1.090,00 KM mjesечно, te da se za posljednji kvartal 2003. godine ova naknada odnosila za angažovanje u radnoj grupi za izradu akta o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja. Za isti posao je, kao član komisije za izradu Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja, po drugom ugovoru primila naknadu u neto iznosu od 2.000,00 KM. Navedeno ukazuje na nepostojanje sistema interne kontrole koji je direktna odgovornost menadžmenta ministarstva.

Imajući u vidu gore navedene činjenice i revizorski nalaz iz 2002. godine, u kojem stoji da je ministarstvo zbog velikog broja pristiglih predmeta po žalbama i nemogućnosti upošljavanja novih radnika, kao i za izradu propisa i drugih akata iz oblasti prostornog uređenja, sklapalo ugovore o djelu u 2002. godini, kako sa svojim uposlenicima tako i sa vanjskim saradnicima, kao i činjenicu da su se isti tipovi ugovorenih poslova pojavili prilikom revizije poslovanja 2003. godine, postavlja se pitanje raspoloživosti ministarstva sa stručnim kadrom potrebnim za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Menadžment ministarstva, za kalendarsku 2003. godinu, nije izvršio ocjenjivanje službenika za rad i postignute rezultate u radu, niti je vršio redovno i izvanredno unapređenje, u skladu sa odredbama Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika uprave.

Preporuka menadžmentu:

- da donese Pravilnik o polaganju stručnih ispita iz oblasti urbanizma, građevine, arhitekture, elektrotehnike, mašinstva i regulisanja saobraćaja u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju;
- da pojača svoje aktivnosti oko donošenje Pravilnika o vršenju tehničkog pregleda imajući u vidu njegov značaj na poslovanje svih organa, odnosno službi koje vrše tehnički pregled građevina;
- da rasprije javni poziv za članove Komisije za tehnički pregled, iz nadležnosti ministarstva, u skladu sa članom 58. Zakona o građenju;

- **da preduzme pojačane aktivnosti u cilju efikasnijeg obavljanja redovnih poslova i zadataka, u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave, kako bi sklapanje ugovora o djelu sveo na razumnu mjeru;**
- **da izvrši ocjenjivanje i nagrađivanje službenika, u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama u organima uprave.**

e) Učešće Ministarstva u projektima koji se finansiraju iz kredita, sufinansiranjem javnih institucija i donacija

Uvidom u poslovanje ministarstva, utvrdili smo da je ministarstvo u 2003. godini imalo otvorena 4 podračuna, vezana za implementaciju projekata, i to:

1. **Projekat NEUM – Regionalni sistem za odvođenje otpadnih voda i upravljanje čvrstim otpadom** (način finansiranja: grant od UNEP/MAP u vrijednosti **149.000 USD**, period realizacije 2003. – 2004. godina);
2. **Projekat JAJCE – sanacija korita rijeke Plive i vodopada** (način finansiranja: sufinansiranje između JP «Vodno područje slivova rijeke Save», Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, «Elektroprivrede HZ HB», Srednjebosanskog kantona i Općine Jajce, u vrijednosti **8,5 mil KM**, period realizacije 2003. – 2005. godina);
3. **Projekat «Upravljanje čvrstim otpadom»** - na osnovu Sporazuma o razvojnom kreditu između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA) – (način finansiranja: **ukupno 21 mil USD od čega:** kreditna sred. – IDA 18 mil USD (12 mil FBiH, 6 mil RS) i učešće pozajmljivača: 3 mil USD (2 mil FBiH, 1 mil RS);
4. **Projekat «Trajna zaštita Počitelja»** - (finansijer: Vlada FBiH, vrijednost projekta 2 mil KM (za I fazu), period realizacije decembar 2003. godine (za I fazu).

Realizacija prva tri projekta je otpočela u 2003. godini, u koju svrhu su otvoreni podračuni u UPI banci d.d., u skladu sa Upustvom o zatvaranju pojedinih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicama («Službene novine FBiH», broj 7/2003), ali isti nisu iskazani u sklopu Jedinstvenog računa Trezora, kao ni u Glavnoj knjizi Trezora.

Obzirom da se projekat Počitelj finansira iz sredstava Vlade Federacije i da se je, po preporuci revizije prethodne godine, u 2003. godini implementirao putem Trezora (dio preostalih sredstava je trošen i sa ovog računa), postavlja se pitanje opravdanosti njegovog postojanja. Revizorskom timu nisu prezentirani dokazi o njegovom zatvaranju u skladu sa članom 2 gore navedenog Upuststva.

U vezi godišnjeg izvještavanja o otvorenim podračunima i knjiženja poslovnih promjena, ministarstvo se je obraćalo Federalnom ministarstvu finansija, od kojeg su dobili odgovor da se transakcije preko ovih računa ne obavljaju putem Trezora, niti se trebaju evidentirati u sistemu Glavne knjige Trezora. Ministarstvu je data obaveza samo kvartalnog i godišnjeg izvještavanja prema Ministarstvu finansija, koju je Ministarstvo ispoštovalo.

Imajući u vidu sve veći broj otvorenih podračuna koji su sastavni dio Jedinstvenog računa Trezora (JRT), za implementiranje različitih projekata, kako iz kreditnih sredstava, tako i grantova, revizorski tim konstatuje da bi isti trebali da se evidentiraju u skladu sa Zakonom o trezoru i Upustvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa trezora.

Preporuka menadžmentu:

- **da se preispita poslovanje u 2003. godini, vezano za račun «Trajna zaštita Počitelja», i izvršiti njegovo zatvaranje u skladu sa članom 2 Upustva o zatvaranju pojedinih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicama;**
- **knjigovodstvene promjene na ovim podračunima evidentirati u skladu sa Zakonom o trezoru i Upustvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa trezora.**

f) Kapitalni izdaci – nabavka stalnih sredstava

U toku 2003. godine, Ministarstvo je imalo kapitalnih izdataka u vrijednosti 30.689,10 KM, za koje je izvršilo nabavku namještaja, kompjuterske opreme i plaćanje dijela nabavne vrijednosti (12.043,00 KM) novog auta PASSAT (dizelaš), čija je nabavka izvršena po sistemu «staro za novo».

Iako je Ministarstvo utrošilo relativno malo sredstava za nabavku opreme, revizorski tim ističe da je Ministarstvo u 2003. godini imalo još 151.254,47 KM povećanja vrijednosti opreme, zahvaljujući:

- donaciji računarske i laboratorijske opreme, te auta marke reno clio u ukupnoj vrijednosti od 83.097,08 KM;
- nabavci auta PASSAT (dizel) po sistemu «staro za novo» u vrijednosti 36.000,00 KM, za koje je Vlada FBiH dala svoja stara auta. Zauzvrat je Ministarstvo prenijelo pravo raspolaganja Vladi na korišteno auto PASSAT (benzinac). Samo razlika u cijeni je plaćena sa pozicije kapitalnih izdataka, u vrijednosti 12.043,00 KM.
- Nabavci auta GOLF po sistemu «staro za novo», za svoja četiri stara auta, u vrijednosti 32.157,39 KM.

Uvidom u dokumentaciju, vezanu za korištenje službenih auta, revizorski tim je utvrdio da postojeća evidencija i način praćenja korištenja istih nije zadovoljavajući, a posebno u dijelu praćenja potrošnje goriva.

Preporuka menadžmentu:

- **da se donešu pisane procedure kojima bi se obezbjedilo kontinuirano praćenje utroška goriva uz korištenje službenih auta.**

g) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima predstavljaju značajnu stavku u budžetu Ministarstva. Najznačajnija stavka je Projekat pod nazivom «Trajna zaštita Počitelja» kojeg implementira Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, a finansira Vlada Federacije.

U 2003. godini, Vlada Federacije je odobrila 1.000.000,00 KM za realizaciju Projekta, a preko Trezora Federacije BiH. Od ukupno odobrenih sredstava, u 2003. godini, utrošeno je 856.428,23 KM, dok je 141.985,84 KM utrošena sa računa «Obnove historijskog grada Počitelja» preko kojeg se vršila implementacija projekta u 2002. godini.

Uvidom u način realizacije odobrenih sredstava za navedene namjene konstatovano je da se u svim slučajevima nije postupalo na način i po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Uvidom u tendersku dokumentaciju III faze obnove Hadži – Alijine džamije, revizorski tim je ustanovio nepravilnosti kod određivanja kriterija za ocjenu podobnosti ponuđača. Naime, u tenderskoj dokumentaciji koju je preuzeo svaki od zainteresovanih izvođača dati su Opći kriteriji na osnovu kojih se treba izvršiti analiza podobnosti ponuđača, sa intervalima broja bodova koje mogu dobiti po pojedinom kriteriju. Također stoji da Komisija razmatra finansijski dio ponude samo ako ponuđač pređe definisani prag osvojenih bodova u tehničkom dijelu ponude.

Utvrđili smo da, u suprotnosti sa članom 35. Uredbe o postupku nabavku roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u tenderskoj dokumentaciji nije dat način izračunavanja osvojenih bodova, iz datog intervala vrijednosti – po svakom kriteriju, već da su isti doneseni na Pripremnom sastanku komisije. Pripremni sastanak komisije je održan onog dana kada je komisija imenovana, istog dana kada je završen krajnji rok za dostavljanje ponuda i izvršeno njihovo javno otvaranje.

Uvidom u način odabira izvođača radova, za obnovu 3 kuće u Starom Gradu u Počitelju ukupne vrijednosti ugovora u iznosu od 73.745,13 KM, kao i u nabavku 2 nova auta po sistemu «staro za novo» u vrijednosti 80.200,39 KM, revizorski tim je utvrdio nepostupanje u skladu sa članom 9. Uredbe u dijelu koji propisuje da naručilac ne može dijeliti vrijednost nabavke na više pojedinačnih nabavki manje vrijednosti do dozvoljenog limita, u cilju izbjegavanja provođenja postupka javnog nadmetanja.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa Uredbom o postupku nabavku robe, vršenja usluga i ustupanju radova.**

5 ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2003. godinu, u cilju postizanja transparentnosti u radu, kao i javne odgovornosti menadžmenta za zakonitost i efikasnost rada, konstatovali smo napredak u odnosu na prethodnu godinu u dijelu koji se odnosi na provođenje operativne i finansijske realizacije projekata, u okviru svojih poslova i zadataka, uspostavljanje matične evidenciju uposlenih kako to nalaže propisi o evidencijama u oblasti rada i na korištenje sredstava budžeta do visine odobrenih.

Provedenom revizijom došli smo do zaključka da je rad interne kontrole trebao biti na većem nivou, i da je menadžment trebao uložiti značajniju pažnju na: sveukupno obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti ministarstva i na finansijske transakcije koje se odnose na poštivanje Uredbe o nabavkama, potpisivanja i isplate po osnovu ugovora o djelu.

Imajući u vidu da je u 2003. godini Ministarstvo izradilo set zakona iz svoje nadležnosti (Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti voda, Zakona o zaštiti prirode, Zakona o upravljanju otpadom, Zakona o zraku i Zakona o fondu za zaštitu okoliša), koje je Parlament Federacije usvojio, revizijski tim ističe potrebu pojačanog djelovanja i sistemskog pristupa i na donošenju dokumenata prostornog uredjenja (Prostorne osnove, Prostornog plana Federacije i Programa mjera – za teritoriju Federacije), koji su osnova za donošenje drugih neophodnih dokumenata prostornog uređenja, čijom provedbom treba da se obezbijedi plansko upravljanje, korištenje i zaštita prostora na načelima održivog razvoja.

KOMENTAR

Menadžment Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša se u ostavljajući roku očitovao na Izvještaj o obavljenoj reviziji, broj: 01/07-23-14-938/04 od 21.07.2004. godine. U navedenom očitovanju je pojašnjena situacija oko načina formiranja komisija, a o čemu je bilo riječi u Izvještaju revizora, na način da je taj problem istaknut pred Vladom F BiH, koja je formiranje komisija definisala svojom Odlukom u 2004. godini, tako da u narednom periodu u toj oblasti nebi trebalo biti nepravilnosti. Ostale preporuke revizora iz Izvještaja, po navodima menadžmenta Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, su već ispoštovane.

Munib Ovčina, viši revizor

Fuad Velić, vođa tima: